

וארטיס לפרשת השבוע

ו. ב. וידבר אלוקים אל משה ויאמר אליו אני ה'. פרשיי נאמר לשלם שכר למתהלכים לפני. יש להבין מה זו הגמרה הזאת למתהלכים לפני? וי"ל שמשלם אמר לפני הקב"ה בסוף הפרשה הקודמת למה הרעותה לעם הזה למה זה שלחתי, והיינו שטענתו הייתה שהוא לא פעל מאומה, וע"כ השיב לו ה' כאן, אני משלם שכר גם למי שרק הולך בלבד בשליחותי ואינו מושפע מאומה, והיינו למתהלכים לפני. דברי רש"א.

ו. ח. והוצאתי וגאלתי ולקחתי ו-הבאתי. ידוע שד' כוסות הן כנגד ארבע לשונות של גאולה, והוצאתי והבאתי וגאלתי ולקחתי. וקשה הרי יש לשון חמישית, והבאתי. ולמה לא תיקנו כוס כנגדה? וי"ל שהיוהבאתי' מתייחס לירושת הארץ כמו שכתוב כאן והבאתי אתכם אל הארץ וגו' ונתתי אותה לכם מורשה. והנה עדיין לא קיבלנו את הארץ מורשה כי מפני חטאינו גלינו מארצנו, ולזה נזכה רק כשיבוא משיח צדקנו בביתנו, ומטעם זה אנחנו מוזגים 'כוס של אלהיו' ולא שותים אותה ככוס חמישית אלא רק כשאלוהו יבשר על הגאולה. להורות נתן.

ו. ט. מקוצר רוח ומעבודה קשה. אומר רש"י שרבותינו דרשו שאמר הקב"ה חבל על דאבדון ולא משתכחין, יש לי להתאונן על מיתת האבות הרבה פעמים נגלית עליהם באל-ל ש-די ולא אמרו לי מה שמך ואתה אמרת מה אומר אליהם, וקשה ממדרש רבה פ'י וזאת הברכה על הפסוק רבות נבות עשו חיל ואת עלית על כולנה וכי מדבר במשה על שנתעלה יותר מן הכל כיצד אדה"ר אומר למשה אני גדול ממך וכי א"ל משה אני גדול ממך וכי אברהם אמר למשה וכי יצחק אמר למשה אני גדול ממך וכי יעקב אמר למשה וכי א"ל משה וכי אמר הקב"ה הואיל ונתעלה מן הכל הוא יברך את ישראל וזאת הברכה, הרי שמשלם גדול ונתעלה יותר מהאבות. וכאן אמרו חבל על דאבדון ולא משתכחין. וי"ל שבאבי עזרי בהקדמה למהדורה חמישית כתב שביאור המדרש שבא לבאר את מעלת התורה שהיא גדולה מן הכל אף מן הנבואה שה' דיבר עם האבות וכי ויא"כ י"ל שאמנם בהתחלה בפר' וראו שהיה לפני מתן תורה היו האבות יותר גדולים ממשלם ולכן אמר הקב"ה חבל על דאבדון ואכן ללא תורה לא היה מי שגדול כאבות הקדושים אבל אחרי מתן תורה היה משה יותר גדול וזה היה בפר' וזאת הברכה. וכענין דוגמה לזה אמרו בחולין דף ז. ובי פנחס בן יאיר שאמר לתר גינאי חלוק לי גימתיך דין אברהם הגמ' שהוא גדול כמשה ושישים ריבוא וביאר אוה"ח שמרע"ה היה לפני מתן תורה אבל רפבי"י היה אחרי מית' אבל אצילנו זה יותר ועיין. מאת רבינו מאיר בן רבי יוסף קסלר שליט"א.

ו. יב. הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה. וברשיי זה אחד מעשרה ק"ו שבתורה. יש כאן ק"ו אם בני ישראל לא שמעו מה יש לי לומר להם מהקב"ה איך פרעה ישמע? וקשה ביותר, הלא מקרא מפורש הוא כי לא שמעו אליו בני ישראל מקוצר רוח ומעבודה קשה, ואי"כ יש לפרוך את הק"ו מה לבני ישראל שהיו בקוצר רוח ובעבודה קשה. ויש לומר שפרעה היה בקוצר רוח יותר מישראל, כי הרי פרעה כל היום התאפק שלא לצאת. מרבי ברוך מרדכי אזרחי.

ו. יג. ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתיים. יש להקשות הא כבר לעיל ד' י אמר משה לקב"ה לא איש דברים אנכי כי כבד פה וכבד לשון אנכי, ואמר לו הקב"ה אהרן יהיה לך לפה, ואי"כ מדוע כאן חזר שוב משה על הבטעיה אחרי שהקב"ה כבר הבטיחו שיהיה בסדר? וי"ל דמצינו ברמב"ם פ"ז מיסוה"ת דנביא צריך להיות שלם בגופו, ואי"כ לעיל משה טען שאין הוא איש דברים כי הוא לא מדבר טוב ואיך ידבר לפני פרעה, וכעת ודאי טען שיש לו מום שהוא ערל שפתיים ואי"כ הוא לא יכול להיות נביא ולא יתייחסו לנבואתו, ע"י א"ל הקב"ה בפסוק הבא וידבר ה' אל משה ואהרן ויצוום אל בניי ופרעה, והיינו שהנבואה באה גם לאהרן ושוב לו יטילו דופי בנבואתו של משה. מגד יוסף.

ו. כה. ואלהרן בן אהרן לקח מננות פוטיאל אשה. הטעם שכתב מננות בן פוטיאל שמשמע שלקח כמה נבות ולא אחת, הוא משום שמבואר בב"ב קיג. שאלעזר נשא אשה ומתה. והרי אלעזר היה כהן גדול שאסור לו לשהות ללא אשה, ולפי"ז י"ל שנשא אחות אשתו. דודאי רואבן.

ו. כז. הוא אהרן ומשה אשר אמר ה' להם הוציאו את בני ישראל מארץ מצרים על צבאותם על המדברים אל פרעה מלך מצרים וגו' הוא משה ואהרן. יש מקומות שמקדים אהרן למשה, ויש מקומות שמקדים משה לאהרן לומר לך ששקולים כאחד - רש"י. ויש לבאר שלכן באמירה שבני ישראל יוצאים ממצרים משה העיקר כיון שמשלם הוציא את בני ישראל ממצרים, ולכן הקדים את אהרן לפני משה לומר שאהרן שקול כנגד משה בזה, אבל באמירה ששניהם מדברים לפני פרעה, אהרן העיקר דהרי משה אמר לקב"ה שהוא לבד לא יכול לדבר באל-ל פרעה וענה לו הקב"ה שאהרן אחיך יהיה

נביאך והוא יהיה לך לפה, ולכן כיון שלגבי הדיבור עם פרעה אהרן העיקר, לכן הקדים בזה את משה לאהרן לומר שמשלם שקול כנגד אהרן בזה. ונמצא ששניהם שקולים בכל. פרפרת משה לרבי משה רובינשטיין.

ז. יא. יב. ויעשו גם הם חרטומי מצרים בלהטיהם כן. וישליכו איש מטהו והיו לתנינים. ולהלן בפסוק כב במכת דם כתוב ויעשו כן חרטומי מצרים בלהטיהם. יש לשים לב לשנינו הלשון, דאילו בהשכלת המטה נאמר בלהטיהם, ובמכת דם נאמר בלהטיהם וי"ל עפ"מ דאיתא בסנהדרין סז: בלהטיהם אלו מעשה כשפים. ויש להבין למה במקל והתנין הם עשו זאת במעשה כשפים, ואילו בדם הם עשו במעשה שדים: וי"ל, ואמר הבית הלוי, דאיתא בסנהדרין יש שאין השד שולט בדבר הפחות משעורה, כי יותר משעורה הוא יכול להביא ממקום אחר, נמצא שמעשה השד הוא להביא לכאן משהו ממקום אחר. מאידך, כשפים זה אחיות עיניים, והיינו לעשות כאילו הדבר הנמצא כאן הנהפך למשהו אחר. ואיתא שם בגמ' שאחיות עיניים (כשפים) זה דבר שבטל כשמוגיע למים, ולכן בהפיכת המטה לתנין הם עשו במעשה כשפים כי זה הספיק להם. אבל מכת דם שהיה על המים לא יכלו לעשות בכשפים כי מים מבטלים כשפים, לכן הוצרכו לעשות ע"י שדים.

ז. יז. הנה אנכי מכה במטה אשר בידי על המים אשר ביאור ונהפכו לדם. יש להקשות מדוע נכתב אשר בידך, איך יכה במטה אם לא בידך? וכע"כ יש להקשות להלן בפרשת בשלח יז ה' ומוטך יקח הכית בו את היאור קח בידך, וגם יש קשה איך יקח אם לא בידך, ואי"כ המלה 'בידך' היא מיותרת? וי"ל, אומר ע"כ רבי שמשון מאוסטרופלי, ששם הוי"וה, כשהוא נכתב כסדר, מורה על רחמים, ובלא"ה הוא מורה על דין. ואי"כ כשמשל נדרש להכות את היאור כדי להופכו לדם הוא נצרך לדין, והנה על המטה של משה נכתב שם הוי"וה ובכדי שיעשה דינים היה עליו להפוך את המטה מצד עליון שבו היה כתוב שם הוי"וה לצד תחתון כדי להפוך את שם הוי"וה שלא יהיה כתוב כסדרו וע"כ יהיה דין על היאור והיפך לדם, ולכן כאן היכה במטה בידו והיינו החלק שתמיד בידו, אתו הוא היכה את היאור בשביל שיהיה על היאור דין ע"י שהמטה הפוך ושם הוי"וה לא יהיה כסדר. אבל בפרשת בשלח, ששם רצה משה שיהיה רחמים ולא דין, כי רצה להכות על הצור להוציא מים לישראל, שם אמר הקב"ה ומוטך אשר הכית בו את היאור תקח בידך, היינו שהצד שבו היכה את היאור יקח הפעם ביד כדי שיהיה שם הוי"וה ישר ועי"ז יהיה רחמים.

ז. יח. והדגה אשר ביאור תמות. איתא בנדרים נא: הנודר מהדגה אסור בקנינים ומותר בגדולים, ולאבי שם ס"ל שגם בלשון התורה דג שונה מדגה ודגה היא רד ג קטל ומקשינן שם בגמ' מהכא דכתיב והדגה אשר ביאור תמות והרי כאן מתו גם הגדולים למרות שכתוב דגה. והגמ' משארה בקושיה על אביי. ובצפת פננה יישב את דברי אביי דהכא מתו רק הדגים הקטנים, כי כדוע היאור נחפר ע"י המצרים כדמשמע בכמה מקומות בש"ס שיאור זה מה שנחפר ביד אדם (ועיין ב"ק פא. בתוסי"ט) והנה בירושלמי גיטין ה ט איתא שמי שיש לו דגים בסמיני וזכה בהם רק קנינים אבל גדולים לא, ואי"כ י"ל שהדגים הקטנים היו שייכים למצרים כי זכא בהם אז נעשו, אבל הדגים הגדולים שלא שייכים למצרים לא נעשו ולא מתו וזוהי דעת אביי. צפת פננה.

ז. כז. הנה אנכי נוגף כל גבולך בצפרדעים. ובמדרש: שהיתה מריבה בין מצרים לכוש על הגבול, היכן בדיוק עובר הגבול, וכעת בצפרדע הקב"ה התריע שיתמלא כל הגבול בצפרדעים והנה כשזה קרה הוכר הגבול בין מצרים לכוש ברעת מצרים, ע"כ המדרש. אותו מדרש בדיוק יש גם במכת ארבה שגם שם כתוב **ארבה בגבולך**, וכתוב שם במדרש שזה היה בדיוק על הגבול להוכיח למצרים שהגבול שרבו עליו שייך ל'כוש'. ויש להבין למה צריך פעמיים להראות דבר שכבר הוכרע בצפרדע? וי"ל ע"פ ב"ב נו. שיש צמח שקוראים לו חצב, והוא מיוחד מאוד בזה שהשורשים שלו חודרים בדיוק ישר עד למטה ומשמש לסימון גבולות, ובו יהושע סימן את גבולות השבטים ע"כ. והנה אחר מכת צפרדע שמו את החצב הזה להראות הגבול בין כוש למצרים כפי שהתברר ע"י הצפרדע, כי גדר בלבד לא תועיל שהרי אפשר להזיזה בלילה, משא"כ צמח א"א להכות ולהשרישו בין לילה. אבל לאחר זמן הגיעה מכת ברד שהשחית את כל הצומח, כולל את החצב שסימן את הגבול, לכן הוצרכו שוב לראות איפה עובר הגבול וזה ניתן היה לראות במכת ארבה. ולפי"ז מובן מה שדוד המלך אומר בתהלים שבר ברד עץ גבולם, דהיינו החצב.

ח. ויצעק משה אל ה' על דבר הצפרדעים. יש להקשות מה הטעם בכל המכות כתוב ויעתר, ואילו בצפרדע כתוב ויצעק? וי"ל, אומר השפתי חכמים, כיוון שבצפרדעים היה רעש גדול שהם קראו חזק כמבואר בחז"ל (רש"י ז טט), ולכן כדי להשמיע לאוזניו כדן כל תפילה שצריך

לכתחילה שישימע לאזניו (שו"ע או"ח קא) הוצרך לצעוק.

ח. טו. ויאמרו החרטומים אל פרעה אצבע אלוקים היא. פירש רש"י למה לא עשו גם כן? כי אין השד שולט על בריה פחותה מכשעורה, נשאלת השאלה למה לא עשו ע"י כישוף? ושמעתי לבאר שע"י כישוף אי אפשר כיוון שכתוב כל עפר הארץ היה כינינו ואי"כ היו מובדלים מן הקרקע יותר מגי טפחים וזוהינן מועטה דשמעו בן טפח והשמונים מכפות שהיכן שהמכשף מובדל מן הקרקע ג' טפחים אינו יכול לעשות כישוף. ועדיין קשה היכן הראיה שאצבע אלוקים היא אולי מה שמשה עשה כינינו זה ע"י שרק ה' הוא עשה שצמד על הקרקע מוצקה וחסם להם בכשופו את האפשרות לכשף? והביאור בזה ע"פ הגמ' בסוטה שבתות ישראל היו יולדות בשהו המצרים באו להרדם והיו נבלעים בקרקע והביאו מחרישות וחרשו על גביהם וזה מה שכתוב על גבי חרשו חורשים ושאל המהרש"א למה חרשו וביאר דחשבו שנבלעו בקרקע מכה כישוף וכח הכישוף בקרקע אינו יכול לפעול יותר מג' טפחים כעומק המרחייה ולפי זה מבואר שהרי משה גם שיובדלו מן הקרקע יותר מג' טפחים כי כל עפר הארץ היה כינינו בהכרח שאינו פעולת כישוף שהרי הכישוף אינו פועל בקרקע יותר מג' טפחים וע"י שדים גם א"א כיון שאינו שולט בפחות מכשעורה בהכרח שאצבע אל-לוקים היא. מאת רבי הנאול שנהג שליט"א

ט. ג. הנה יד ה' הויה במקנך אשר בשדה בסוסים בחמורים בגמלים בבקר ובצאן דבר כבד מאוד. מכת דבר ממבט ראשון היא נראית מכה מאוד, וכן בס"ה הקב"ה השמיד להם את כל הבהמות, וכן משמע לכאורה ממדרשים שלא האריכו בזה כ"כ. אלא שההתבוננות בפסוק מראה שהתורה האריכה בזה מעבר לכל מכה שהתורה היתה יכולה לכתוב במקנך לבד שזה כולל את כל בעלי החיים, ולשם מה הוצרכה התורה לפרט. וגם הפסוק מסיים דבר כבד מאוד, משמע שהמכה היתה כבדה, וכן איתא בחז"ל 'ביד חזקה' זה הדבר, משמע שדבר זאת המכה הכי חזקה ששם נראה יד ה' יותר מהכל, וצ"ע מדוע? וי"ל שכשמתבוננים רואים שהמכה היתה קשה מאוד למצרים, היא פגעה והחריבה וקלקלה את כל אורחות החיים של המצרים וכפי שמבואר בפסוק. דבר ראשון זה פגע בסוסים, שהיו משמשים לרכיבה (ולחמשת הדבר נתאר לעצמנו מה קורה כשכל כלי הרכב במדינה מפסיקים לנוע ביום אחד). נמשך ללאה, חמורים. החמורים הם האמצעי לביצוע ההובלות. ביום אחד משתבשת האפשרות להוביל תבילות ומטענים ככלי התסחר מושבת. הלאה: גמלים. הגמלים משמשים ככלי התחבורה לכל החוקים (כמו אניות ומטוסים). הלאה: בקר. הפגיעה בבקר משבשת לא רק את אספקת החלב לשתייה והבשר לאכילה. עם הבקר היו גם חורשים ועושים את שאר עבודות השדה - והנה נמגיע מכת דבר וכל הפעילות במדינה נעצרת, כמו הפסקת חמל כלית משביתה את כל המפעלים. ובנוסף לכל אלו הדבר פוגע גם בצאן. מהצאן היו עושים את החוטים והבגדים וכעת הופסק כל הייצור של הבגדים והחוטים. אכן, 'ביד חזקה' זה הדבר. כי הדבר שיבש למצרים את עמוד השדרה הכלכלי והמחיה שלהם. האיחוד בחידוד.

ט. די. כי בפעם הזאת הנני שולח את כל מגפתי אל ליבך. מבואר במכת ברד שזה מופנה אל הלב בשונה מכל המכות האחרות. והטעם בזה הוא משום שלא נבראו רעמים אלא לפשט עקמומיות שבלב, ולכן בברד שה' נתן קולות וברקים לא היה בשביל לפשט עקמומיות הלב של פרעה וכמו שאמר אח"כ ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים. רבי אהרן כהן חתן הח"ח.

ט. כז. וישלח פרעה. בכל המכות כתוב ויקרא למשה ואהרן חוץ ממכת ברד דכתיב וישלח פרעה. והיינו משום שבכל המכות קרא להם על ידי עבדו ויד עבד כיד רבו, ולכן כתיב ויקרא, אבל בברד ששום מצרי לא היה יכול לצאת החוצה מוכרח היה לשלוח על ידי ישראל שהיו אצלו, כי להם לא הזיק הברד. טעמא דקרא.

ט. כט. כצאתי את העיר אפרוש כפי אל ה'. וברשיי: בתוך העיר לא התפלל כי היתה מלאה בגיוללים. וקשה אם משה התפלל במכת כינים (ח נ) וערוב (ח נו) ויש לא כתוב שיצא מחוץ לעיר, ו"ח העיר היתה מלאה בגיוללים? וי"ל, אומר ה'חונכות התורה', שהעבודה לזה של מצרים היתה כבש (דהא כששחטו את הפסח כעסו עליהם המצרים כי זה היה אלוהי מצרים) וכבש דרכו תמיד לרעות מחוץ לעיר, ולכן בכל המכות לא חשש משה להתפלל בעיר, כי הכבשים, שהם העי"ז של מצרים היו מחוץ לעיר, אבל בברד שכתוב הירא את דבר ה' הניס את מקנהו, ואי"כ באותו הזמן של מכת ברד היו מצרים שהכניסו את אלוהיהם לעיר להגין עליהם מהברד, לכן הוצרך משה לצאת מחוץ לעיר.

ט. לד. וירא פרעה כי חדל המטר וגו' ויוסף לחטא. יש לעיין למה רק במכת ברד נאמר ויוסף לחטא ולא בצפרדע ובערוב שגם אז פרעה חזר ומבטל? וי"ל ששברד זה המקום היחיד שפרעה אמר לו תוספון לעמוד והיינו שהבטיח שמי"ד הוא ישחרר את עם ישראל, משא"כ בכל המכות הוא אמר שישחרר אך ל"א מתי ויכול לומר אני אשחרר עוד שנה. רבי אייזיק אוזבנד.

מסירות נפש בקידוש ד'.

במכת צפרדע אמר הקב"ה שהוא יביא את הצפרדע לכל מקום אפשרי כולל תנורים. אומרים חז"ל במד"א: כשהיתה המצרית לשה את העיסה ומסתק את התנור במים הצפרדעים יוורדים לתוך העיסה אוכלים את הבצק ויורדים לתוך התנור ומצמינים אותו ונדבקות בפת. מזה נשאו חנניה מישראל ועזריה קל וחומר בעצמן וירדו לתוך כבשן האש. על ידי מסירות נפש נית להוריד לעולם הנהגה ניסית, שפע של גילוי כבודו יתברך. בדרשה שנשא המגיד הירושלמי רבי שבתי יודלביץ אמר: כולנו יודעים כי חנניה מישראל ועזריה היו נכונים למסור את נפשם על קידוש ה' ובלבד שלא ישתחוו לפסל, ולאחר שהפילם נבוכדנצר הרשע אל כבשן האש, נעשה להם נס והם ניצלו, אולם עלינו לבאר מהו זכותם של שלושת הצדיקים, הלא במשך אלפי שנים מסרו אלפים ורבות מבני ישראל את נפשם לקידוש שמו בעולם. תשובה לדבר נוכל למצוא מתוך דברי המראש בפסחים: חנניה מישראל ועזריה נשאו קל וחומר בעצמם מהצפרדעים, ומה צפרדעים שאין מצווין על קדושת השם, כתיב בהו ובו בתנודך, אנו שמצווין על קדושת השם על אחת כמה וכמה. הצפרדעים אמנם נצטוו באופן כללי להיכנס אל תנורי מצרים, אולם כל צפרדע היתה יכולה לבחור לעצמה את זירת הפעולה בה היא תמלא את יעודה, ואילו היו שואלים אותה מה היא על ציוויו של הקב"ה ויבטנוריד? היא היתה יכולה להשיב, לשם תיכנס צפרדע אחרת, אולם אם על פי כן החליטו חלק מהצפרדעים להיכנס אל התנורים הבעורים ולקיים את מצוות ה' במסירות נפש, מתוך ידיעה כי הקפיצה אל בין הלהבות, פירושה מוות ודאי ביסורים קשים, ואגב אותן צפרדעים אשר בחרו לקיים את מצוות ובמיטתן ובבתי עבדיך, אותן צפרדעים אשר שוטטו להנאתן בין חצרות המצרים, הן מתו לבסוף, ועליהן נאמר ויצבור אותם מירם חמרים ותבאש הארץ, ואילו אותן צפרדעים אשר נכנסו במסירות נפש אל תוך התנורים הלוחטים, דוקא הן לא מתו. מאותן צפרדעים למדו חנניה מישראל ועזריה קל וחומר, אם הצפרדעים שלא היו מחויבות במסירות נפש עשו כן, אנו שמחויבים אנו במצוות קידוש שמו הגדול, בודאי שעלינו למסור את נפשנו, ואם כרוך הדבר בעליה על המוקד בגזירת נבוכדנצר נכונים אנו לכל הקרבה שתידרש.

ולכאורה עלינו לשאול קושיה נוספת, מדוע חנניה מישראל ועזריה בחרו ללמוד דוקא מהצפרדעים, הרי היה להם ללמוד מאברהם אבינו שביקש נמרוד להשליך אותו לכבשן האש, משום שלא הסכים להשתחוות אלצם! על מנת להבין את הענין ולהשיב על שאלה זו, עלינו ללמוד מעט על הנסיבות בהן הושלכו חנניה מישראל ועזריה אל כבשן האש. (דניאל פרק ג') ובכן, ראשיתו של המעשה, בפסל אותו הקים העמיד נבוכדנצר בבקעת דורא אשר בבבל, פסל בגובה שישים אמה ורוחש שש אמה, כאשר בפיו הכניס נבוכדנצר את ציץ הזהב של הכהן הגדול, ובכוחו, היה הפסל פותח את פיו ומכריז אנכי ה' אלךך. טקס הכתרת הפסל, נערך על ידי נבוכדנצר ברוב עם. אל הטקס החגיגי אשר נקבע ליום הכיפורים שחל להיות בשבת, הוזמנו כל נתיני הממלכה, וכלל ישראל עמם, ועל גבי במה גבוהה מיוחדת, אומרים היו לשבע שלושה נציגים מכל אומה, וביניהם אף נציגו של העם היהודי, שהם חנניה מישראל ועזריה. אך דא עקא שאחת התכניות המרכזיות בטקס הכתרת הפסל היתה, השתחואה משותפת של כל הנוכחים, את התפקיד הזה חנניה מישראל ועזריה לא יכולים היו למלא, והחליטה, עבודה זרה ממש!

דא עקא שנבוכדנצר יצא בהכרזה מיוחדת, כי כל מי שלא ישתחוה לפסל, אחת דתו להיות מושלך אל כבשן האש. ובכן מה עושים? נגישים אל הרבי דניאל, מה עלינו לעשות ודניאל משיב מדוע אתם שואלים אותי, הלא יחזקאל הנביא חי עמנו, הוא ראה את מעשה המרכז הוא הסמכות העליונה ודעת התורה המכרעת בנושאים כבדי משקל כאלו, ושאלו אותו, ואכן הם נכנסים אל יחזקאל הנביא, ושוחטים את שאלתם בפניו, מה עלינו לעשות: אלא שיחזקאל הנביא תמה ושואל, מי מחייב אתכם ללכת לטקס? אל תגיעו בכלל למעמד, וכך לא תעמוד בפניכם כל בעיה, הלא אישי יוכל לבדוק אם נציגי העם היהודי נמצאים בין אלפי הנציגים שישבו על הבמה, הוא מסיים את עצתו הפשוטה. אולם שלושת הנערים אינם מקבלים את הצעה, והם אומרים רבי איה צודק, אנחנו יכולים לא להגיע לטקס, אבל הבעיה היתה מה יהיה מחר בבוקר? שיתגרסם כי כולם השתחוו לפסל מבלי יוצא מי הכלל? איזה חילול ה' נורא יגרם כתוצאה מכך, הלא כולם יהיו בטוחים שאפילו היהודים השתחוו. וההצעה שלנו היא דוקא ללכת לטקס לעמוד על בימת הכבוד, וכשמלויני כופרים יכרעו על הרצפה וישתחוו לפסל, אנו נעמדו ישר בקומה זקופה, וכנרין בכך קבל עם ועדה, כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו. אם כן שואל הנביא יחזקאל מדוע באתם אלי, הלא אתם יודעים כי אינכם מחויבים לנהוג כך, ואף על פי כן אתם עושים זאת מתוך בחירה חופשית ומה יש לי להוסיף? אלא שלשלושת הצדיקים היתה שאלה חשובה עליה הם ביקשו לשמוע תשובה מיחזקאל, האם יצילו הקדוש הרב הוא מן האש המלכת, אם נושך אליה על ידי נבוכדנצר! על שאלה כזו אפילו יחזקאל הנביא אינו יכול להשיב, במקום הוא פונה אל הקב"ה, ושואל אתה יצילם מכבשן האש אם יפילו עצמם אליה על קדושת שמך הגדול. והתשובה המפתיעה לא מאחרת לבוא,

מאמרי מוסר וסיפורים מעניני הפרשה

פלוני אוכל אם לא? זו הרי פעולת ישב ואל תעשה' אמר בפשטות, אל נדרשת פעולה אקטיבית כדי לצום, מסיק לטובת חביבו קדיש ואיש של השביר בפרוטרוט כמה קל להתל באנשי האינקוויזיציה בנושא זה. כל אותו הזמן ישב במקום השוטר הסמוי אשר קלט כל מילה ותג מדבריו. בסיום האיסיפה הכל התפורר, ושעה קלה אחר כך הקיפו מאות שוטרים אל ביתו של ר' רפאל, ופרצו פנימה בכידונים שלופים. הוא ואחותו- שהיתה שותפה לפשע, הובאו במהירות אל בית המעצר, ונשלחו למשפט ארוך ומתיש, שנמשך יותר משנתיים, במהלכן עונו ר' רפאל ואחותו קדושת בתרמיני האינקוויזיציה, אך סיברו להסכים להמיר את דתם או למצער לבקש מחילה מהכנסייה. עם תום המספט כפזוי, נגור דינם להורג ברשיפה, בטקס האוטו-דה-הפה הידוע בטבור העיר, על בימל מוגבהת, ולעיני עשרות אלפי צופים. למרות גור הדין החמור, גם בלילה שלפני הטקס הנורא כשנכנסו שוטרים לתא והציעו הקלה בעונש, בתמורה לבקשת סליחה מחדת הנוצרית, אטמו ר' רפאל ואחותו את אוזנם שמשמע ועברו למסור נפשם על קידוש ה'. למחרת ביום ז' באייר תנ"ב בשעת צהריים, הובלו שני העבריניים' אחר כבוד אל כיכר העיר, השופט העליון כבר ניצל על מקומו מדרות השריפה בערה עד שמי שמים ו-30,000 צופים עמדו מסביב מביטים בחלחלה בענשה לגד עיניהם. ר' רפאל ואחותו ראו את האש הגדולה, ניצבו מול עשרות האלפים ושוב נשאלו אם יסכימו לבקש סליחה מהכנסייה על עוונם החמור? גם שמעו את שאלת השופט, ור' רפאל היתה לרוע לפני שהשיב בשלילה. או אז שמע את זקתא אחותו ורואת לעברו בקול גדול ורפאל אל תיכנע! באותו רגע הנד ר' רפאל את ראשו בשליה מחולטת, ויחד עם אחותו, זעק בגרון ניחר ושמע ישראל השם אלוקינו השם אחד! זה היה הרגע האחרון באותו רגע ממש דחפו אותם אל המדורה הבוררת, הם מסרו נפשם על קדושת השם, נתפסו בעיצומה של הפצת מצוות תענית אסתר, ושילמו עליה בחייהם בשמחה. הסיפור כולו נחשף לפני כמה שנים, כשנחשפו מסמכי חקירות האינקוויזיציה בחלוף מאות שנים. אך הוא לא מסתיים כאן, יש לו המשך:

אחד מצאצאיו של ר' רפאל ווליס, הוא הפעיל הנודע רב העשייה הרב יוסף וליס שליט"א מנכ"ל ארגון יערכים' ואחד הפעילים הבולטים בהפצת היחידות וקירוב רחוקים אליהם בשמיים, כי הובטחו שלא יתשכח מפי זרעו כשיהידי מוסר נפשו על הפצת היחידות, בהכרח שהמנגינה הזו לא תיפסק לעד מיצויא חלציו, וכל הזכויות שמורות ונוזקפות לאותו סב זקן, שזכה למסור נפשו על קדושת ה', כדי להפיץ את בשרות היחידות. את הסיפור כולו סיפר הרב יוסף ווליס שליט"א שראה את מסמכי חקירות זקנו, לא בין אלא ללמדנו על היכן העוצמה הטמונה בעם היהודי, אין אומה בעולם שאנשיה מוכנים למסור נפשם עד כדי כך למען המטרות העילאיות שלהם, אין בעולם חיבור כה חזק כמו החיבור שיהידי חש עם בוראו חיבור שהוא מוכן למסור נפשו למענו.

יש מעשה נפלא אודות אחד מתלמידי ישיבת מיר (פולין) ושמו הרב בורשטיין שליט"א שהיה גר עד לאחרונה במדינת אוראגווי בדרום אמריקה, שכאמור זה הוא היה מן הפעילים שם ישיבת מיר נשענו שנחאוי שבמדינת ציינע. וסיפר שדבר ידוע לידועי העיתים דאז, שהיפאנים שהיו השליטים על שנחאוי, היה להם כבר תכנית להרוג את כל בני הישיבה, ותיכננו להוציא לים בתוך ספינה על מנת להשיעם לאיזה מקום אחר בתוך יפן ובאמצע הים להפציץ את הספינה ולהוריד את כולם לתוך הים למיתה. ברגע האחרון נתגלתה התכנית עיי גוי יפאני אחד, והישיבה כולה ניצלה. היפאנים ימיש' חשדו בגוי הזה, וחיפשו ומצאו שאכן הוא שגילה לבני הישיבה את התכנית במלואה. אנשי הממשלה לקחוהו, עינו אותו והכו בו מכות נמרצות עד שמת מרוב המכות והעינויים שהטילו עליו. בני הישיבה שנתגלה להם הכל, היו טרודים מאוד ממיתתו של אותו חסיד אומות העולם, הלא סוף כל סוף הוא היה רק גוי ולא עשה מה שעשה כדי להרויח ממון או כבוד, אלא עשה מה שעשה, כי ריחם על בני הישיבה והגיש שזוהו הדבר הכובן שצריך לעשות, וכיון שכן, היה קשה להם לעכל את עונשו הנורא שעשו לו אנשי ממשלת יפאן, ולמה שיתן הקב"ה רשות למשחית להשחית, ולאפיו להם להרוג את הגוי החסיד מאוה"ע הזה? וגם הלא הגוי היה מצווה על מצות מצות קידוש ה' ונאמ' עשה מה שעשה מרצונו הטוב בבחינת אינו מצווה ועושה, וכי לא היה ביכולת הקב"ה להחזיק לו בחייו, בודאי שכן? אי"כ למה שלא יעשה כן, הלא מגיע לו לפחות דבר זה. והחליטו בני החבורה להיכנס פנימה לרוב המשיגה רבי יחזקאל ולשאל אותו על כל הענין, קבוצה קטנה של מקורבים למשיגה, עלו לחדרו, אבל קודם שדפקו על הדלת שמו לב למה ששמעו. הם שמעו קול בכיות שרקע מתוך החדר, ושמו לבם ואזעמו לשמוע על מה בדיוק בוכה בכך, ושמעו דבר נורא. הם שמעו שרבים מתפלל להקב"ה, רבשי"ע הלא הגוי הזה הוא סוף כל סוף גוי, והוא לא עבד לך כל החיים שלו, והוא עזר רק פעם אחת את בני הישיבה ולא יותר, ואתה נתת לו כזו מיתה שאין לשער, למות על קידוש ה'!!! ואני יחזקאל. מיהו שעובד לך כל השנים, כיכ רוצה כזו מתנה, ואני לא זכיתי לכזו זכות. מספרו של רבי אלחנן הרצמן.

מאת הגאון הצדיק רבי דניאל אליהו בחוברת המפורסמת שמוציא מידי שבע בשם דברי חיים.

שכן הקב"ה משיב ליחזקאל הנביא ואומר לו, אמור להם כלום כי כאשר דופקים את הראש בקיר מקבלים מכה, כלום יעלה איש על דעתו לחבוט בקיר עם הראש ולהגיד יהיה טוב! לא... תגיד להם שאני לא אציל אותם. ומה עושה חנניה מישראל ועזריה? אמרו לו: בין מתקיים בין שאין מתקיים אנו נותנין נשיותינו על קדושת שמו. אולם ליחזקאל הנביא שואל את הקב"ה, מדוע לא תציל את בניך המוכנים למסור נפשם על קדושת שמך, והאלקים משיבו לו ואומר: וכי סבור הינך כי באמת לא אצילם, ודאי כי ינצלו ועילו בשלום מתוך הכבשן הבורע אליו הם נכנסו לכבודי, אולם הם צריכים ללכת בתמימות, הם צריכים להפיל עצמם אל הכבשן על דעת מסירות נפש גמורה למען שמי, על דעת לההרג ולהשרף חיים באש המלכת, אם יורדים אל הכבשן על דעת להנצל, אז נשרפים... בכדי להנצל של לרדת אל הכבשן על דעת להשרף. ואמנם חנניה מישראל ועזריה עמדו בפרהסיא על בימת הכבוד וסרבו להשתחוות לפסל, הם קידשו את ה' במסירות נפש ונידונו לההרג על מעשה זה, אולם הקדוש ברוך הוא הצילם מתוך הכבשן הבורע כפי שנראה בהמשך זהו אירוע חלקו הראשון של הסיפור, ומכאן נוכל כבר לבוא ליישוב הקושיה אותה הקשינו לעיל. שאלנו מדוע היו צריכים חנניה מישראל ועזריה ללמוד מהצפרדעים מסירות נפש, מדוע עלו נשאו ועיניהם אל אברהם העברי, שמסר עצמו להיות מושלך אל כבשן האש על קדושת שמו הגדול? אך כעת התשובה פשוטה, אילו היתה עומדת בפני חנניה מישראל ועזריה האפשרות לקפוץ אל בין הלהבות או להשתחוות לפסל הם אמנם לא היו זקוקים ללמוד מהצפרדעים כיצד עליהם לנהוג, הם היו יכולים ללמוד זאת מאברהם אבינו. אולם כפי שראינו תמצא היה שונה בתכלית, חנניה מישראל ועזריה כלל לא היו מחויבים להשתחוות לפסל, הם היו יכולים פשוט להישאר בבית ולהיפטר מכל הבעיות. את הדוגמא המבוקשת מצאו חנניה מישראל ועזריה אצל הצפרדעים במצרים. שכן הצפרדעים כאמור, לא היו מחויבים להיכנס אל תנורי מצרים ולהוטים, הם בחלל היו יכולים לקיים את מצוות האלקים בשלמות אילו היו נכנסים אל מיטתו של פרעה או אל בתי עבדיו. אולם אף על פי כן, הם בחרו מרצונם להיכנס אל התנורים בדוקא, וזאת על מנת לזכות לקדש את שם אלקיהם. מהצפרדעים למדו איפא שלשת הצדיקים שם וחומר, ולעצמם הם אמרו, אם הצפרדעים הקטנטנים הללו, אשר אינם מחויבים במצות קידוש ה' מסרו נפשם על קדושת ה', אנו שמחויבים אנו במצוות קידוש שם אלקינו, על אחת כמה וכמה שעלינו למסור את נפשנו ולבוא באש ובמים למען מטרה נעלה זו. הנה כי כן זהו הלימוד הראשון. עמדנו על כוחה העוצם של מסירות נפש למען קידוש שמו יתברך, כאשר מנגד עומדת אפשרות נחש וקלה לצאת ידיו חובת כל הצדידים, מסירות נפש שכזו גוררת בעקבותיה הנהגה ניסית מעל לדרך הטבע, ואף בדורינו אדם שזוכה לקדש שמו יתברך במסירות נפש, שלעין כל חבריו הוא מתגבר על נסיונותיו הוא זוכה לגישים גלויים

לפני למעלה מ-300 שנים במדינת ספרד בשנים בהן עדיין פעלה בה האינקוויזיציה במלוא עוצמתה. בשנים ההן עוד נותרו בספרד יהודים אנוסים, מצאצאים של יהודים אמידים שהתקשו לעזוב את עושרם הרב, ונותרו בספרד כשהם מעמידים פנים כנוצרים, אך שורמים על נחלת היחידות בסתר. לאורך כל אותן שנים הראש היהודי היצירתי לא פסק מלייצר פנטזים, כיצד להעמיד פני נוצרי אך להמשיך לקדש על היין מדי שבת, לאכול רק בשר כשר, ולשמור את מצוות היחידות. נדרשה לכך מסירות נפש של ממש, אך דבר לא הרתעו אותם. אחד מהיהודים האנוסים הללו, היה יהודי בשם ר' רפאל וליס, שהתגורר בעיר מירוקה, הוא התגורר בטירה רחבת ידיים, שבמרתפה התנהלו במחנתות חיים של ממש, עברו ועברו יהודים אנוסים רבים: בביתו היה ניתן להשיג אוכל כשר, ספרי לימוד, מנייני תפילה ואפילו מקווה טהרה, כל מה שיהודי צריך היה מוכן ומזומן במרתף הסודי, ומתחת הטירה המפוארת של ר' רפאל העשיר. מתוך שהיה ר' רפאל איש עסקים העוסק בייבוא בדים וסחורות מנגל מירוקה, מקושר עם סוחרים רבים מהמדינות מסביב, ובעזרתם, היה מבריק משמישי קדושה ואביזרים יהודים אחרים. את כל הציוד העממי ר' רפאל לרשות אחיו האנוסים שנעזרו בו תוך שהוא מעודדם ומחזקם, ומוסר נפשו להמשיך לקיים חיים יהודיים גם בתנאים הקשים הללו. אלא שביום כל הימים התגלתה על פעילותו של ר' רפאל לפקחי האינקוויזיציה. משתו מהמתנהל בביתו לא מצא חן בעיניהם, היה נראה כי הוא מסתיר משהו. יותר מדי אורחיה הגיעו אליו יותר מדי פעמים, דווקא בתנאים יהודיים ובשבתות. הם הדיקו את המאבק אחריו, כדי למצוא ראיות שיובילו לאישומו הסופי באשמה החמורה מכל: הפצת היחידות. היה זה ביום השבת שלפני תענית אסתר, בשנת ת"נ במרתף של ר' רפאל שבו והתכנסו יהודים ועימם תמך שוטר מהאינקוויזיציה שהתחפש ליהודי. לתדהמתו, ר' רפאל שוחח עם חבריו היהודים על דא ועל הא, ולפתע החל לדבר עימם על יום מיוחד וסגולי, יום 'תענית אסתר' ר' רפאל הסביר בטוב טעם כי תענית אסתר היא תענית חשובה המייצגת את זעקת היהודים לבוראם בעת צרתם, ומשכך - כמה כדאי להתחזק לצום בתענית אסתר. הוא אחרון לדרוש על המעלות הרבות והנדועות של היום ואת סגולות הרבה לפני יום הפורים, ולקינוח, כביכול ממש כדי שאזוניו של השוטר יחרדו, הוסיף והסביר כי קל לצום גם תחת העיניים הבלולות של האינקוויזיציה, שכן איך יוכלו לשים לב אם

ידיעות חשובות וכן דברים מגדולי ישראל ערוך בדרך שו"ת

שאלה: בפרשתנו מסופר ותעל הצפרדע ותכס את ארץ מצרים וברש"י צפרדע אחת היתה והיו מכין אותה והיא המצרים נחלים נחלים, ותימה צפרדעים. ותימה גדולה הרי המצרים לא היו טפשים, הם היו העם הכי חכם שהיה אז, אי"כ כשהם רואים שמכל מכה יוצאים עוד ועוד צפרדעים, למה הם משתיכים להכות? **תשובה:** אומר הסטיפלער בברכת פרץ, שהמצרים לא היו טפשים אלא הם היו עצבניים, ועצבני מאבד את כל שיקול הדעת שלו והוא עובד בלי הגיון בכלל, וכמ"ש רגון לא עלתה בידו אלא רגזותו, תרתי משמע. וכבר כתב הרמב"ן באיגרתו המפורסמת על התרחק מהכעס כי היא מידה רעה להטיא בני אדם. כשאדם עצבני אם הוא יתעד את זה בהסרטה והוא יראה את זה אח"כ הוא לא יאמין שזה הוא, הוא יימאס בעיני עצמו, כי פניו הנפכים למראה פני חיה רעה, אצבעותיו וציפורניו הנפכים למראה פני חית טרף ההורסת וקורעת הכל בלי רחמים. והדברים לצערנו ידועים מאוד. והכועס כל מיני גהינם שולטים בו, והוא שוכח את כל תלמודו, ויש לו הרבה מחלות, והוא מת בגיל צעיר, ובני אדם לא טובלים אותו. וידוע כי אף שכלפי כל המידות, כתב הרמב"ם שאדם צריך להתנהג בדרך האמצע - במידת הכעס, צריך להקפיד להתרחק לקצה השני. רגז לא רק שלא עלתה בידו אלא רגזותו, אלא אף מפסיד הוא אדם דברים הכי גדולים שיש להרוויח. והגר"א כתב שמידת הכעס היא הרע שברע, כי כל המידות הרעות באדם הן באבר אחד מגופו ארבע מידת הכעס פוגמת את כל הגשמה כולה ועושה אותה טרפה, כ"כ האר"י הקדוש. ואין רגזו של מתחרט מיד אחריו זה. ומי שמתגבר ולא כועס ה"ה מעביר על מידותיו וזוכה שיעבירו ממנו כל פשעיו, וזוכה לאריכות ימים, ואין אדם שהתחרט פעם בעולם ע"י שלא כועס. ויש הרבה סיפורים על אנשים שהיו בשעת כעס ועצרו מלכעוס, ובאותה השעה בקשו ישועה לעניין שהוצרכו ונושעו לחלוטין. ויש הרבה עצות להינצל מהכעס וזאת מלבד הידיעה כמה הכעס מוגנה. אדם יקבל ע"ע כל פעם שכועס לתת סכום מסוים לצדקה או שהוא ילביש בגד מסוים כשכועס. הכלל השווה שבוהו שעד שיבוא לעשות את המעשה הוא כבר יירגע ויראה שזה שטות של ממש לכעוס.

שאלה: בפרשתנו וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל מה גרם שהקב"ה נענה לבני ישראל? **תשובה:** בשל"ה כותב כלל גדול - בקשות ותפילות המלוות בדמעות ובקעות ועולות בלי מחיצות עד כמה הכבוד ומפיקות רצון ממנו יתברך. כי ברית עתה ששערי דמעות לא ננעלו. והסטיפלער אהו שמעוהו זה לא דווקא בפועל אלא כ"א כפי יכולתו, ויש שמזילים דמעה ויש שמתפללים בלב נשבר, העיקר זה להתפלל כל מהשפה ולחוץ אלא מהלב ולהבין ולהרגיש שרק הקב"ה יכול להושיע. ויש להוסיף שאמנם הקב"ה בוחן כליות וכו', כ"א צריך לבקש את הבקשות בפה כי בהוצאת התיבות מפיו זה מעורר את רחמי השם, וכן המלאכים שמכניסים את התפילות לפני הקב"ה הם אינם יודעים מחשבות אלא דיתבר.

שאלה: מהי הסגולה הידועה לתרום סעודה לע"נ הושע בן בארי, ומיהו אותו נביא? **תשובה:** הושע בן בארי היה נביא בימי עזיהו, והוא היה בכור לבניאים, ובתקופתו המצב הרוחני של עמ"י היה ירוד, ואחת הנקודות האוטיות המפורסמות היא נבואת שובה ישראל והקראת שבט שובה, וסגולה ידועה היא לערוך סעודת עניים ליכותו, ומובא בשם החוזה מלובלין שאדם שחולה שיקבל על עצמו שכשנמריא יעשה בימי שלישי סעודת עניים לכבוד הושע בן ארי, והוסיף החוזה מלובלין שטוב שיאמרו בסעודה שמת כל חי במניין.

שאלה: האם לאופן הנשימה שלנו יש השפעה על הרוגע ומצב הרוח שלנו? **תשובה:** ברגע שהאדם לחוץ, הוא אינו נושם טוב כי נשימתו אינן סדירות, ולכן זה משפיע באופן ישיר על היכולת שלנו לשלוט ולנהל את מצב הרוח שלנו ואת יכולתו וסגנונו התגובה שלנו, ולכן מומלץ לתרגל נשימות תקינות דהיינו נשימות עמוקות וארוכות ולהוציא את האוויר החוצה אט אט לעשות זאת כמה דקות ביום וזה מוריד את המתח הנפשי.

שאלה: בפרשתנו מובא חרטומי מצרים, האם יש לזה קשר למושג כתב חרטומים? **תשובה:** המושג כתב חרטומים מבטא כתב משובש ובלתי קריא, ומקור הדבר מהחרטומים שהיו משתמשים בשפה ששלטה שרק כמה ידעו את סודות השפה, ולכן כיום כתב שהוא איננו קריא, מכונה "כתב חרטומים".

שאלה: מה מאפיין את הכינים? **תשובה:** הכינים אינן קופצות או נעות, אזי הולכות במהירות יחסית של 10 ס"מ לדקה, הכינים איננות מהדם של האדם, ומסוגלות לשחות מתחת המים 8 שעות, היא מטילה 10-6 ביצים ביום, ובתוך שבוע עד 9 ימים הכינים תקטות ויבקעו מהקוביצים.

שאלה: מה מיוחד בחודש שבט שחל בשבוע התורה לנושא חינוך הילדים? **תשובה:** כיוון שחודש שבט זה ראש השנה לאילן אז חודש זה הוא מסוגל לכל הפירות, וגם על הילדים שהם פירותיו של האדם חודש שבט מסוגל לתפילה עליהם שיעשו לו הרבה נחת ויכבדו בדרך השלום ויקבלו טעם בלימודו. עוד מובא בספרים ובראשם הבני יששכר והאבני נזר שחודש זה הוא מסוגל לחדש חידושים נפלאים יותר מכל השנה. כמ"כ מובא בספרים שחודש זה הוא מסוגל לרפואה.

שאלה: מה יכול לפטור אדם מגזירות רעות? **תשובה:** בפרשתנו ו יג כתוב ויצום אל בני ישראל כותב השפתי חכמים שניהגו כבוד בפרעה. והטעם לזה מבאר החת"ס

שאם היו מבזים את פרעה לא היה אפשר להביא על פרעה את המכות כי בזיון מכפר, וידוע שהחפץ חיים היה בוכה ומתפלל שהיו לו ביונות וא"כ פשקורה לאדם בזיון שלא יצטער ויידע שכעת מתכפרים לו עוונות ובאים לו ישועות גדולות.

שאלה: כשמגיעה לאדם צרה משונה וגדולה, שהיא לא צרה טבעית, מה פתח התקווה למצבו? **תשובה:** הרב אלישיב היה אומר בשמו של רבי יונתן איבשיץ על דברי הגמ' בברכות ז': שפגעים קשים ולא טבעיים המגיעים על האדם זה רק מראה שהאדם חוסה תחת צילו של הקב"ה והקב"ה בכבודו ובעצמו עומד ונמצא עמו בצרות, כי זה לא טבעי דו"י נזק ליחס פריטי של הקב"ה שנתן לו את זה בגלל הטעמים שלו וכמו שבניתוח גדול נמצא הרופא הגדול, כך מה שה' עושה כעת זה ניתוח גדול שהקב"ה בכבודו ובעצמו נמצא עמו, ובאותו הזמן הוא גם משגיח עליו וכל רצונו הוא בטובתו, ובזוה זמן יש מקום גדול לתפילה שהיא כידוע הפתרון שהקב"ה ייצר לכל הבעיות בעולם, כולל הבעיות הכי חמורות. ולכן אם האדם יתפלל אז בחזקה ברור שהפילותיו יעשו פירות, כי עיקר רצון ה' כשהוא עושה את היסורים הוא שהאדם יתקרב אליו וקרבה מגיעה ע"י תפילות. ואיך מתפללים? דבר ראשון לבקש פריטות כל דבר מה' כי ע"י"ו מרגיש קרבת אלוהים, ועוד טעמים בזה. והכלל הגדול להתפלל מכל הלאו רק לומר טקסט, ואם יכול בדמעות מה טוב הדבר כי תפילות כאלו מגיעות עד כסא הכבוד ומבטלות גזירות רעות. והסטיפלער אומר שמי קשה לו לבכות בתפילות יתפלל כמו שיכול להי חזק מכל הלב דו"י הוא אכן שמוריד דמעות. וכן תפילה בציצור כשמתפלל כמו שצריך עם הציבור ולא מהפך הצינורות ע"י דילוגים ואומר פסוקי דזמרה כמונה מעות אזי זוכה שאפי"ע לא מכווין מספיק, כיוון שנמצא עם הציבור תפילותיו יעשו פירות.

שאלה: מי שידעו מתייחס אליו לא כראוי מה יעשה? **תשובה:** יש עצה בדוקה ומנוסה בספר חובות הלבבות, פרק ד' לב טוב ד"ה ואלו ההנהגה הנכונה לפני אהבים מקנאיו ומבקשי רעתו, ואין... במקום לגמול עליהם כמעשיהם יגמול עמהם חסד, ויחשוב שהבורא שלח אותם, ויחשוב עליהם טוב, וידון אותם לכף זכות, ואויביו יהפכו להיות אהוביו. עכ"ל

שאלה: למה מי ששותק בשעת מריבה זוכה שיתכפרו כל עוונותיו? **תשובה:** כתוב שהכלבים ששתקו בשעת מכת בכורות יזו לקבל את הנבלות כמו שכתוב לכלב שתלשכון אותו ואלו הצפרדעים שצלאורה מסרו נפשם על קידושו כי הרי נכנסו לתנור החם אצל פרעה לא קבלו שכר ושאריו ביאור. אומר רבי יוסף חיים זוננפלד שרואים מכאן שיותר קשה לשתוק מלהישרף באש. ולכן השותק בשעת מריבה זוכה לכ"כ הרבה.

שאלה: האם נכון לאדם לא להבליט מעלותיו כדי לא לגרום לאחרים לקנאות בו? **תשובה:** אם ע"י כך ישפיע על אחרים לטובה, וירומם אותם בעבודת ד', בוודאי חובה עליו להראות לכולם את מעלותיו, אבל לא ככה אשוי, אלא שהכל מתנוט שקיבל מאיתו יתברך, אבל לא מעלותיו לא משפיעים על איש אלא רק גורמים קנאה, עליו להצניע את מעלותיו ולא לפרסמם.

שאלה: מהם הנוקים שגורמים לילדים מצפיה ממושכת במחשב חוץ מהפח הרוחני? **תשובה:** המחקרים מוכיחים שההתמכרות למחשב פוגעת מאוד בכשורים החברתיים, כי אין לילד את האינטראקציה החברתית לשחק עם ילדים אחרים, ומייצרת להם נזק מוחי של הפרעות קשב וריכוז, כמו כן עלולה להביא פעמים רבות לידי השמנת יתר, וכמוכן שלפי דרכי התורה הדבר אסור באיסור חמור, והדברים פשוטים וידועים.

שאלה: איך לתנן ילד שיש לו אופי של מנהיג ויש לו דעה בכל דבר? **תשובה:** הילד לא באמת יודע מה טוב עבורו, למרות שהוא חושב שהוא יודע יותר טוב מכולם, לכן אנו כהורים ההמלצה היא להגיש בפניו כמה אופציות של אפשרויות והוא יבחר מביניהם, ובכך יבטא את הכשרון המנהיגותי שלו.

שאלה: היכן ניתן לכוון בתפילה לישועה מכל צרה? **תשובה:** השערי תשובה כתב שכשאומרים את המילים "כי לישועתך קיוונו כל היום" כיוון לצפות לישועת ד' ישעושה עמנו להצילנו מפגעים רעים בכל יום, וכן כתבו בשם האר"י שהוא מסוגל מאוד להצלה.

שאלה: השבוע התחילה עסקת החטופים, מהי השקפת התורה בנוגע להבאת חטופים תמורת שחרור מחבלים מתועבים עם נהרות של דם על הדים? **תשובה:** עניין זה צריך להכריע ע"י ב"ד של 71, ובוודאי ובוודאי שלפוליטיקאים ואנשי תקשורת וכדו' אין את היכולת להכריע בזה. וכל זמן שאין לנו ב"ד של 71 היחידים שיש בכוחם לדרת לעמוקה של שאלה כ"כ גדולה הם אך ורק מי שיש להם דעת תורה ורק הם מסוגלים להוציא מתחת ידם דבר נכון ומתוקן. כמוכן, כל אחד יודע כי ברמבי"ם כתוב שאין מצוה גדולה כפדיון שבויים, ובוודאי כל חטוף שחוזר מהשבי היא שמחה גדולה בלב של כולנו כי השבי הוא קשה מכולל כמאמר הגמ', אבל מבקביל כתוב בחז"ל אין פזין את השבויים יותר מכדי דמיהם, וצריך לזכור שבמשך שנה ורבע עשו כל מה שאפשר ושיוך לעשות בעזה ושילמו מחיר כבד של מאות יהודים שנהרגו שם ר"ל, ובנוסף הממשל החדש באר"י כפה על ראשי המדינה לעשות עסקה, ולא

יכלו להתנגד עקב התלות של מערכת הבטחון באספקה של תחמושת משם, וגם ידוע שיש ספק מוציא מידי וודאי, וכבר כתב האגרות נאום במכתבו המפורסם שיש לשחרר את השבויים למרות שיש חשש שיהרגו יהודים ע"י שחרור השבויים כיוון שהערבים בלא"ה יהרגו אותנו לא משנה מי בחוץ ומי משוחרר. על כל פנים למעשה, השתדלות שלנו היא לעמוד ולתתן לפני הבורא שישמרו מכל צדלה וצוקה ובקרוב נזכה שעושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל.

שאלה: בזוהר הקדוש כתוב על הפסוק כתפוח בעצי היער שתפוח הוא רפואה לכל, מהי הסיבה לכך? **תשובה:** ידוע שתפוח מכיל ויטמין C, ומנירלים ונוגדי חמצון עוצמתיים ומחזקים מאוד את מערכת החיסון של האדם, וצריך לדעת שהחלק היותר בריא בתפוח הוא ליבת התפוח שמכילה כמות אדירה של חיידיקים פרוביוטיים.

שאלה: רבים חולים בשפעת בימים אלו מה המלצת הרופאים לתהליך ההחלמה משפעת? **תשובה:** ידוע שבשביל לצאת מהשפעת בלי שום תסמינים ולחזור עם כוחות מיוחדים חייבים מנוחה. בהופעת השפעת יש להיכנס למיטה ולהישאר בה מספר ימים או אפילו שבוע, אם יש בכך צורך. כשלא נחים במהלך המחלה, עלולים לקלות בזיהום משני, כמו דלקת ריאות וכדו'. בימי המחלה יש לשתות הרבה, לאכול מעט ולא כמובן לא לאכול מאכלים לא בריאים כגון סוכרים ושומנים רוויים, וכן מומלץ לא לאכול מאכלי חלב, שוקולדים וקפה המגבירים את הליחה, וכדאי להוסיף לתפוח מלבד ירקות ומקרים בריאים גם פירות הדר העשירים בוויטמינים שמחזקים את המערכת החיסונית. כמוכן יש לנסות לעשות הכל כדי לא להדקק לקחת אנטיביוטיקה ולנסות להירפא בלעדיה וכ"ל. שפעת מגיעה כשהמערכת החיסונית נחלשת בעקבות תזונה לקויה, שינה מועטת, עבודה מאומצת, ומתח נפשי.

שאלה: איזה דברים מומלץ שהילדים יראו בבית כדי להוסיף להם רוגע נפשי ובטחון? **תשובה:** חשוב שיצטרכו להם בזיכרון רגעים נינוחים, שהילדים יזכרו איך אבא כבד את אמא; איך היה לאמא יראת כבוד לאבא; איך הוא התחשב בה; מידי פעם יוצאים לטיבוב או יושבים לארוחת סגורת ומשותפות לא בגלל שקרה משהו, יחס של כבוד והערכה. בלי מאבקי שליטה, תחרות וכח וכדו'.

שאלה: איך מרגילים את הילד שלא יקרה לו שום דבר אם דוחים לו את הסיפוק היצרני? **תשובה:** בתחילה דוחים בשתי דקות. אח"כ 5 דקות. אח"כ 10 דקות, הכל בהדרגה. וזה מתחיל אצל תינוק בשנותיו הראשונות, איך הוא יתרגל לא פעם שבוכה שמו נוטנים לו אוכל הוא יתרגל לזה. אבל אם נוטנים לו לבכות קצת ולא מספקים לו מיידידת את הצורך שלו, ככה מרגילים אותו לדחות את הסיפוק היצרני. וצריך ללכת עם הדבר הזה בהדרגה. ויש להוסיף שאת הצרכים האמיתיים יש לתת לו כשצריך. רבי שלמה הופמן

הלכות בפרשה

בפרשתנו כצאתי את העיר אפרוש כפי. וברש"י אבל בתוך העיר לא התפלל לפי שהיתה מלאה בגיולולים ולא רצה להתפלל במקום הטיונות, דאסור להוכיח ש"ש במקום הטיונות. יש נידון באחרונים הנה שמו של הקב"ה הוא שלום ואיתא בשבת ז' דאסור לאדם שיתן שלום לחבירו בבית המרחץ.

ויש לדון למי ששמו שלום אי שרי לקרוא לו בבית המרחץ. ולהלכה פסק במשנ"י פד. שיר"ש יחמיר. ויש גם שהחמירו (בני יששכר וכף החיים) באמירת המילה שבת במקומות המטונפים (כיוון ששבת זה שמו של ה'). **עוד יש לדון** האם חות לבדך כנגד מי הנטישה של שחרית. בשערי"ת א"ח"ד מ' מביא מהברכי יוסף שהוא כלל דבר המטונף שאסור לומר ע"י דבר שבקדושה. ויש שחלקו, והם הדברים חיים מצאנו וכ"ה בדברי יקותיאל, והמקל יש לו על מי לסמוך.

עוד יש לדון האם מותר לעשות מצווה במקום מטונף כגון לתת צדקה במקווה, ובשו"ת הלכות קטנות ב נו הביא ראה שמתר דמצינו שחובטים בבית המטבחים למרות שהוא מקום מטונף ושחיטה היא מצווה, וכן מצינו שנכנסים עם ציצית לשרותים, ומסיק שם וכ"כ הח"י אדם והט"ז שמעיק הדין אסור כדי שלא יהיו מצוות בזויות עליו רק בדיעבד שרי. ובמסכת הלכות ר"ה סימן תקפח הביא בשם המטה אפרים שאסור לעשות מצווה במקום המטונף כגון מי שבבית הכסא ושומע קול שופר שלא יכווין לצאת ידי חובה. ולגבי מצוות צדקה כיוון שלי"צ כוונה הרבה מהפוסקים כתבו שאין בעיה לתת במקום המטונף.

לעניין הדין כשאדם התפלל או עשה קידוש, או ברך ברכת המזון במקום שהיה שם טינוף, כגון התפלל ע"י ילד ש טיטול מלוכלך בצואה, או הדין הוא כן: אם התיגע בחצר ולא היה ממנו ריח ואין סיבה לחשוש שמא יש אצלו טינוף אינו חייב לגשת לבדוק, ולכן אף אם בסוף התברר שהיה שם טינוף אינו חוזר ומתפלל ומברך. אבל אם יש ספק מכל סיבה שהוא, אז הוא חייב לבדוק ואם פשע ולא בדק אז הדין הוא כן: לגבי תפילה חוזר ומתפלל, ולגבי קידוש, ברכת המזון ושאר ברכות המשני"ב נשאר בזה בספק וע"כ ייצא יד"ח ממישהו אחר. ואם ידע שיש לכלוך והתפלל וברך אז חוזר ומברך ומתפלל. ובמקום שמתספק האם הלכלוך היה קודם או לא ויש לו ע"מ לסמוך שיכול להיות שזה קרה רק כעת, אפשר לתלות שזה קרה יותר מאוחר ולא חוזר ומתפלל. וכ"א ישאל לרבותיו.

חידות

שינון הפרשה לפי סדר הא'–ב'. **התשובות בסמוך לשאלות.** **מתאים גם לשאל את הילדים:** א. הפה של משה? אהרן? ב. באיזה מכה התאחדו שני נוגדים? ברד היה בו אש ומים. ג. מה מילאו הצפרדעים כי לה? גבול. ד. איזה מכה הייתה בעצבים ובאבנים? זם. ה. מה עשו המצרים לצפרדע שיצאה מהיאור? היכו. ו. פרוש למילה והפולטי? והפרשתו. ז. מה עשה משה לפי הכבש? זרק השמימה. ח. מה עשה ה' ללב פרעה? חיזק. ט. איך התורה קוראת למילה עדיין? טרם. י. מי הוא פוטיאל? יתרו. יא. באיזו מכה ראו המצרים את אבעע אלוקים? כניס. יב. ה' הכבד את לב פרעה? ז. ולא שמעו את משה? מקוצר רוח ומעבודה קשה. יג. באיזו זרוע הקב"ה הוציא את בני ישראל? נטויה. יד. מכת דבר פגעה ב? סוסים. טו. מה היה משה? ערל שבעים. יו. פן אלעזר? פנחס. יז. מי נכנס לתנור? צפרדעים. יח. בעל מחלוקת שמואב בפרישתו? קרח. יט. מה היה מהדגים לאחר שמתו? ריח רע. ש. בן כמה היה משה כשבא לפרעה בן? שמונים. ת. איך נקרא נחש? תנין.

חידות על פרשת השבוע: א. בפרשה לכן אמור אל בני ישראל, איפה עוד ד' אמר בתורה "לכן אמור". ב. אות ד' 3 פעמים רצוף בפרשה. ג. על מי בפרשה כתוב "לא שמעו" ועל מי כתוב "לא שמעו"? ד. על מי בפרשה כתוב "ירא שמים" ועל מי כתוב "רוחם"? ה. היכן בפרשה דָּבַר ולא מכת דבר. ו. בפרשה אסור לא לבית סוהר. ז. בפרשה נביא מביא נביא. ח. איזה שם בפרשה הוא שש לחלק לשניים, החצי השני שווה שבע? ט. איזה מכות היו פעמיים? י. איזה צד הוא שם בפרשה? יא. איזה שם של בעל חיים בפרשה הוא נקרא שם בעל חיים אחר לפי רש"י? יב. איזה אבר בפרשה השתנה אצל פרעה לאבר אחר (בשמו)? יג. היכן בפרשה אחד מיגיד מידות שהתורה נדרשת בהן?

חידות לשאל את הילדים: יד. איך יכול להיות שאדם יוציא משהו מהמקפיא, יניח על השולחן או על השיש והוא ילך מהחדר, יעבור זמן מה והוא יחזור והדבר ייעלם בלי שאף אדם או כל עניין אחר נכנסו לחדר? טו. איך יכול להיות בן של אבא שלי ולא אח שלי? טז. איזה דבר לא נהנה ממנו לא באכילה ולא בשתייה ולא בריח ולא בברייה ולא נתפס ומברכים עליו? יז. איזה בעלי חיים (לפחות 4) הם שם של בת? יח. איזה דבר שיש לו טעם מכניסים אותו לפה ולא במרכים עליו? יט. איזה ירק הוא או חום לבן או ירוק או סגול? כ. באיזה ירק בשמך אפשר לשמוע את הקול של הרב?

חידות כלליות: כא. מתי שמים למלך אבנים בראש. כב. מי עם זרועות בלי כף יד אצבעות. כג. מתי סליחות של תענית ציבור ומאמרים בתוך שמונה עשרה בברכת סלח לנו. כד. עושה גבאי ביהכ"ס כמה פעמים בשבוע כדי להראות שהוא "כביכול" במקום הקב"ה?

חידות: א. פרשת נחש "לכן אמור לבניי הנני נתון לו את בריתי שלום". ב. יוכבד דתתו. ג. ו' שני ישראל לא שמעו מקוצר רוח, פי"ז פרעה לא ישמע. ד. פי"ב כי הירא את דבר ד', ז' י"א ויקרא פרעה אל החכמים. ה. פי"ט ט"ו. ו. ובני קורח אסרו ואלקנה. ז. פי"א א' אלשבע מורכב משש אותיות וכשנחלק אותן לשניים יצא שהחצי השני הוא שבע. ט. צפרדע כינים ארבה היו גם במכת ערוב שאז הגיעו כל סוגי החיות כולל הנייל. וכן בארבה היה גם חושך. י. ו. ז. מביא השם ימין. יא. ויהי לתנין אומר רש"י שהוא נחש ז. י. הלב של פרעה הפך לכבד כי תבוא כי כבד לב פרעה ז. יד. יג. פי"ו יב וברש"י יד. הוציא קרח. טו. אני בעצמי. טז. רעמים. יז. יונה, יעל, בדרה, חולדה, רחל. יח. משחת שניינים. יט. בצל. כ. קולורבי. כא. אבנים טובות ומרגליות. כב. מריצה. כג. שויע"א א"ח קיי"ט א' סליחות של תענית ציבור בגלל חולה, עיי"ש. כד. משני"ב קמ"א סקט"ז הקורא בתורה הוא במקום משה רבינו, הפעֵלָה לתורה "כביכול במקום השם יתברך.

חידון משמעותי מילים לפרשת וארא ז' משמעותי למילה פלא

פלא - מובדל ומופרש. "והפליתי ביום ההוא" רש"י: "והפרשתי וכן והפלה ה' וכן לא נפלתה היא ממך לא מובדלת ומופרשת היא ממך" (שמות ח יח). **פלא - דבר שלא יתכן בפרשת הטבא.** "נורא תהלות עושה פלא" משך חכמה: פירוש, דפלא נאמר על דבר שישפוט השכל שהוא לא יכול להיות טרם שיראה בעיניו (שמות טו יא). **פלא - לפלא נדר' רש"י:** לפרש (במדבר טו ג). **פלא - ממונה.** מופלא שבב"ד, תוס': אחד ממונה על כולם (סנהדרין טז:). **פלא - מומחה.** מופלא שבב"ד, תוס': מומחה. (סנהדרין פז). **פלא - ראש ישיבה.** מופלא של בי"ד, רמב"ם פירוש המשניות: הוא ראש ישיבה (הוריות ד:). **פלא - דבר סתום.** (במפלא מומך אל תדרוש' רש"י: דבר המובדל ומופרש ממך, שלא רצה הקב"ה לגלות לך (חגיגה י"ג)).

מדור זה יש להימנע מלקרוא בשבת: רעיונות שנשלחו השבוע ובהם המון פתרונות לבניות שהובאו בשבועות קודמים: א. ברזל לא לתפועות לוואי - ישנו ברזל ללא שום תופעות לוואי ככל באחריות של החברה המוד פוד ניתן להשיג בעיקר בארה"ב וכן יש משפחה בב"ב [רוזובסקי ברחוב זוננפלד] שמורכת אותו ועוד כתבו: יש לאלטמן ברזל שמגיע בגיל - דובונים הכבש בד"ץ עיי" מוינד בעקרון לילדים אבל מעולה גם למבורגים מנסיון, נספג טוב ובלי תופעות לוואי ניתן להשיג בחנות טטר אנד דיפרנט ואולי בעוד מקומות ועוד כתבו: יש כדור שנקרא תרדיפרון. אחרי נסיונות רבים זה כדור שברוב המקרים אין בו תופעות

לוואי. יש אבקה טבעית שמשפיעה מאד מהר, הטעם נורא אבל זה שווה את התוצאה. אפשר לערבב עם מים ולשתות ואפשר לשים בתוך קפסולה ריקה ובלבוע. להשיג בקריות ספר במספר 08-7944634-08 **כתבו:** מי ברזל של חברת ספאטון עדיף בטעם תפוח, נמכר מדי פעם במשנת יוסף במחיר זול יותר. ללא תופעות לוואי. **ועוד כתבו:** ישנה חברה שנקראת אקו סאפ שמוכרת ויטמינים ותוספי תזונה לפיזיולוגיים, הכוונה שנספגים ישירות במערכת הדם, והם איכותיים ביותר ומעלים את הברזל במהירות. המספר שלהם: 180122622 **ועוד:** ישנו סוג חדש של ברזל שניתן להשיג בחנויות טבע שנקרא ברזל ליפוזומלי ברזל זה נכנס מיד למערכת הדם ולא עובר במערכת העיכול ולכן מותר לקחת אפילו עם מוצרי חלב ובס"ד לא גורם לתופעות לוואי כלל ב. לשאלה איך מסיירים אבנית מקומקום - יש להשיג בחנויות ואנטי קאלק מיוחד לקומקום בכשרות העדה"ח אין צורך בהרחתה פשוט לשים, לחכות כמה דקות ונראה כחדש, אפשר להשתמש בזה גם לנקיון דוד מים של שבת. **ועוד כתבו:** ששים ק"מ מלח לימון או יותר מכף ממלאים את הקומקום מים מרתיחים את המים עם המלח לימון פעמים וכל האבנית מתפוררת הקומקום אחר כך ניראה בפנים כמו חדש מסיון **ועוד:** למלא כרבע בקבוק חומ"ץ ולהרתיח כמה פעמים עד שירדת כל האבנית, לאחמ"ץ למלא מים להרתיח ולרוקן כמה פעמים כדי שיצא הריח. ג. למ"ח מידע להרטבות לילה, קובץ מיוחד שמקיף את הנושא על שלל היתבים ושיטות הטיפול. המייל הוא sarishap1234@gmail.com ניתן גם לפנות טלפוני במספר 023024583 וכן דרך הפקס 0773019433. ניקוי בית נחובה - יורד עם ספוג הפלא ואקונומיקה ה. להרגיל תינוק למוצץ: לשים על המוצץ מעט משהו מתוק כגון מיץ ענבים, דבש (מגיל שנה) וכדו'. ז. שיפור כתיבה לילד מבחינת המראה של הכתב וגם מבחינת קצב הכתיבה - כדאי לבדוק אם חגורת הכתפים מספיק חזקה. אם הילד אוהב להמריח' על הכיסא/ לא יושב עד סוף הכיסא/ מרים רגליים על כסא ומולו או על שולחן ייתכן שזו חגורת כתפיים חלשה. יש תרגילים לחיזוק כמו זחילה על 6, הליכת דוב (כפות ידיים ורגליים על הרצפה, ויש תרגילים שמתאימים יותר לילד בגיל זה כמו ילד אחי ומולו ועם ידיים מורמות הם צרכיים לדחוף זה את זה) כשחגורת הכתפיים תהיה חזקה הוא פחות יתעייף מהכתיבה ויכול לכתוב מהר יותר וייתכן מאוד שגם כתב היד ישתפר. **ועוד כתבו:** לנסות לכתוב בצורה חווייתית מותאמת לגיל - כגון: הכתבת לילד רשימת קניות שאח"ז הילד ילך לקנות זה מאלץ את הילד לכתוב בצורה מסודרת ובקצב של הכתבה. וכן משחק (במידה ואין בעיות שלפיה) מי מצליח לכתוב הכי הרבה פעמים/שמות של אנשים/וכדו' עד שנגמר שעון החול.

התורה חסה: בקשת עזרה וסיוע שנשלחו ע"י הקוראים, למי שיש פתרונות או רעיונות לשלוח ע"מ לסייע לציבור מתבקש לשלוח למייל שבסוף העלון והקב"ה יחזיר לו תפלים: א. איך מרגילים ילדים לבלוע כדורים. ב. מחפש עצה להורדת לחץ דם גבוה. ג. ממה נובע ומה הפתרון למיגרנה שמופיעה באמצע התעמלות. ד. מה עושים לאברך שניסה את כל סוגי הדיה הקשב והריכוז והמחל יש לו תופעות לוואי קשות. ה. מה אפשר לעשות לגיד שנמתח ברזל תוך גיל שינה, וגורם לכאב חזק מאד? להניח את הרגל על הרצפה לא תמד עוזר. ומה הסיבה שזה קורה? ו. מה אפשר לעשות לילד בן 12 שמעלה כל שנה את המספר במשקפים למספר אחד לפחות, ואיך ניתן לעצור את זה?

הגויגים המיועדים לשלוח ע"י שיש להם מזה תועלת

מסתבר שבמחלמות של היום אין מנצחים. יש מפסידים יותר ויש מפסידים פחות. **מישהו יודע להסביר** איך זה שדווקא רבים מתומכי ה'חיתר עסקה' של השמיטה הם אלו שמובילים הפעם את היאיסור עסקה?

עם כניסתו של טראמפ לבית הלבן עלתה הצעה לשנות את שמו ליחבית הצהוב.

מה הקטע שבכל פעם שיש ירידה בטמפרטורות, בדיוק אז מתחיל להיות יותר קר?

התינוק שלנו לא מפסיק להתכניין בקול נהי ותחנונים. נראה לי שהוא מתאמן להיות פעם אומן הרגש.

הרגע הזה שאתה מסתכל באלבום ומגלה שבכיס אחד יש כמה תמונות ואתה צריך לחזור אחורה כדי לראות שאין עוד כיסים כאלה.

איך אדם יעמוד בצפיפות של עצמו? 1 יקח את הצפיפות של הכריות שלו. 2 יכניס רגליים פנימה. 3 יעמוד.

הרגע הזה שאתה באמצע "עזרת אבותינו" ומגלה שהציצות שלך עדיין ביד.

הרגע הזה שאתה פותח את העלון ורואה שיש רק 10 הגויגים וכו'.

קניתי עלון ב-30 אג' ונשפך עליו חלב, אפשר לכתוב: **מעניין מי המציא** את המילה אינסטלטור, מדוע היה חשוב לו שיהיה פעמיים אות ט' במילה.

הגיע לבית חולים עם טופס 17, אמרו לו שבגלל עליית המע"מ צריך טופס 18.

אין אגורה יש אגו שרע לה.

הרגע הזה שאתה בוחר עגבניות בקפידה, כי לא נעים לך מזה שלידך שבוחר לאט.

הרגע הזה שהורות נתקעת בקיר ואתה מגלה שאתה יודע 14 שפות.

הרגע הזה שבחור בר מצוה ניגש חזן ביום חול, ועושה מנגינה של שבת.

הרגע הזה בלילה שאתה רוצה להדליק את האור ומוצא את עצמך מלפף את הקיר.

אני כבר מחכה שתיכנס ה'מודה' להלביש לילדים נעליים לא זוג, זה יחסוך לאברכים זמן בבוקר ויחסוך לאמהות לטאטא מתחת למיטות.

מנסה להבין את ההיגיון של ההוא שייצר את המייבשו ידיים והחליט שמספיק שבע שניות בשביל שיתייבשו הידיים.

מייבש ידיים אף פעם לא מייבש את הידיים עד הסוף. פשוט כל אחד בוחר את השלב שנמאס לו לעמוד בחוסר מעש ומשם ואילך הוא כבר ישלים את זה לבד באמצעות המכשיר שלו.

היכן ניתן להשיג את העלון

לקבלת העלון באופן אוטומטי יש לשלוח מייל עם המילה 'הצטרפות' לכתובת alonalon+subscribe@googlegroups.com ולאחר מכן תקבלו הודעה, יש להשיב תשובה למייל שקיבלתם, ותקבלו אישור שצורפתם.

הודעות תגובות ורעיונות פתרונות למערכת העלון יש לשלוח למייל ל-1@ialon.com ניתן להשיג בכתב גדול במייל הנ"ל.

כמו"כ ניתן להשיג את העלון בקובץ גליונות. בכל העלונים בשם הבית התורני. ובעוד קבצי עלונים. וכן בקול הלשון מוקישים של מאגר השיעורים/עברית/תנ"ך/קובץ גליונות שלמה קולדצקי ומורידים מה שרוצים עלונים מהשבוע ומהחמש שנים אחרונות. **במחשב** ניתן להוריד בדרשו בבינו ועוד, ע"ש: עלון קולדצקי. או עלון לשבת.

כמו"כ יהיה ניתן להשיג עלונים בני בני ברק: צמוד לכניסה לתלמוד תורה כתב סופר מצד שמאל של הכניסה, בקופסה בפינה בחצר ברחוב סוקולוב 23.

הוצאות העלון גדולות מאוד לכן העלון בכניסה לתלמוד תורה כתב סופר עולה סך של 30 אגורות לעלון (12 שקל לשנה, שקל לחודש ממוצע כי בביה"מ לא יוצא), אפשר לשלם מראש לכמה שבועות קדימה, אפשר לשלם לאחר השבת, את התשלום יש לשלם בקופה הצמודה. או בנידדים פלוס - רשת הכוללים פרדס כף-עלון, (שלושה 2422). אפשר לשלוח משם הודעות. **מי ששילם עבור כמה שבועות קדימה** אין לנו התחייבות לספק לו עלון במידה ויהיה חסר רח"ל או שלא יצא עלון. **הפצת העלון דרך המייל היא ללא תשלום**, וכן התשלום הוא רק על לקיחת העלון מהמקום הנ"ל ולא על צילום העלון באופן עצמאי (וכמובן שהמפיצים שלא לוקחים את העלון מהמקום הנ"ל ומפיצים באופן עצמאי ברור ופשוט שלא צריך לשלם). כל המפיצים הקבועים שרוצים להמשיך להפיץ את העלון נא לשלוח למייל הנ"ל את מקום הפצתם ובעיה פרסום אותם. תודה ויישר כח לכולם על זכייו הרבים.

להלן מקומות שבהם ניתן להשיג את העלון: בירושלים: בישיבת מיר אצל הגאון הצדיק רבי דוד רוטשילד שליט"א. או אצל האדמו"ר הגדול והאהוב רבי אבי פרידנר שליט"א. או אצל הגאון הצדיק והמופלא ברי"ש ואהבת הבריות רבי אליהו בכרך שליט"א בבית הכנסת זכרון אברהם רמות ג' ירושלים. **ניתן להדפיס את העלון במודיעין עלילת** בעמדת אוצר החכמה בביהמ"ד קהילת משך חכמה - רחוב משך חכמה 41 לכתוב עלון ללשבת, בעלות סמלית של הוצאות ההדפסה בלבד. **בבית שמש:** בבית הכנסת אור אליהו אצל הרב הצדיק והטהור רבי נחום זכרשי שליט"א, ואצל הילד הצדיק אלימלך הכהן גלסקי, שמפיץ ומפיץ במסירות רבה את העלון בבית הכנסת בית אביי וכן מי שמגיע לקבל את העלון בביתו, הוא מביא לו במאור פנים ממש. **בהר יונה:** אצל רבינו שמחה שולמן שליט"א שהוא ראש כולל הכי הגאון והמופלא רבי יהודה רוזן שליט"א. **ברכסים:** אצל רבי יוסף המאירי שליט"א. **באופקים:** אצל הבחור הצדיק והמופלא עבי המברסטון שליט"א פאר הגדולים של אופקים. **צני באופקים:** מונח בקהילות בימי חמישי. **בחישי:** במתחם בני נכסיות בשכונת בצוונא. בבית הכנסת חניכי ק"ק תימן. **בפתח תקווה:** באור ישראל הגדולה והקטנה. באהל אברהם ובשירת מרים. בקהל הסידים. ביוצאי חברון. ובבני ישיבות שבפרי מגדים, עיי רבי יואל פינהנדלר שליט"א. וכן בישיבת אור ישראל **בראשון לציון:** בישיבת עטרת שלמה. אצל הנייל: **עוד בראשון לציון:** ברח' דרוז 21 /חפץ חיים 1, מניין בני תורה, חידור ראשון לציון. **באלעד:** בתפארתה בחוץ. ובישיבה של הרב אטינגר, בכולל של הרב פכטר, במאור שראג באבן גבירול, ובאחיעזר עיי רבי יואל פינהנדלר שליט"א. **בעפולה:** ניתן להשיג את העלון בעמדת אוצר החכמה בבית הכנסת המרכזי אהל משה - גבעת המורה עפולה - בעלות סמלית של הוצאות ההדפסה בלבד. **בעפולה עלילת:** בביהמ"ד בני הישיבות רח' רש"י או אצל האדמו"ר המיוחד בעשיית עלון ה' בכל דרכיו רבי אהרן קולדצקי שליט"א. **עוד בעפולה עלילת:** בחימה"ד דחסידי ויוזניץ וכן בביהמ"ד בית ישעיה רח' יצחק שדה. **ברעננה:** בישיבת חייל אוריתא וכן בעלי מוהר 15 אצל הבחור החכם יאיר זכאי 052-6903395. **בולגוזין:** בטלפון 0533100287, ואצל משפחת זכאי בטלפון: 052-6903395.

בולגוזין: בטלפון 0533100287, ואצל משפחת זכאי בטלפון: 052-6903395.

העלון יוצא השבוע לזכות יעל בת רחל לרפ"ש בתושח"י.